

Folketingets Finansudvalg

Bilag	Journalnummer	Kontor	
-	46.Irak.5.b.103.	HUM	10. april 2007

- a. Udenrigsministeriet anmoder hermed om Finansudvalgets tilslutning til, at der i finansåret 2007 afgives tilsagn på op til 100 mio. kr. i støtte til indsatser for internt fordrevne i Irak og irakiske flygtninge i Iraks nærområde.

Udgiften afholdes af den på finansloven opførte bevilling på 794 mio. kr. under § 06.39.02. Ekstraordinære humanitære bidrag og Internationalt Humanitært Beredskab.

- b. *Baggrund*
Regeringen lancerede den 21. februar 2007 en plan for den videre danske indsats i Irak med såvel civile som militære elementer. Nærværende aktstykke er ét af i alt to aktstykker vedrørende de civile elementer af planen, og vedrører en styrkelse af nærområdeindsatsen med op til 100 mio. kr. Det andet aktstykke om den civile indsats vedrører genopbygningsindsatsen og forelægges særskilt. De militære elementer i regeringens plan håndteres i en særskilt proces i foråret 2007.

Tilsagnet på 100 mio. kr. fordeles således, at ca. 30 mio. kr. vil gå til fortsættelse af nærområdeindsatser i Irak, mens de resterende ca. 70 mio. kr. vil blive anvendt til indsatsen for beskyttelse af irakiske flygtninge i nabolandene.

Finansudvalget har tidligere tiltrådt Akt 111 9/4-2003 og Akt 158 15/6-2005 om genopbygnings- og humanitær bistand til Irak. Aktstykkerne indeholdt samlet bevillinger til nærområdeindsatser på i alt 89 mio. kr. Gennemførelsen af disse nærområdeindsatser forløber planmæssigt.

Med indsatserne til støtte for irakiske flygtninge og internt fordrevne har målet været at bidrage til disses integration/reintegration gennem udvikling af de lokalsamfund, hvor de er bosat, herunder gennem støtte til modtagelse og rådgivning, faglig opkvalificering, beskæftigelses- og erhvervsfremme samt styrkelse af de irakiske myndigheder og civilsamfundsressourcer.

Indsatserne omfatter dels støtte til områder, der huser store mængder af internt fordrevne og modtager store grupper af hjemvendte flygtninge, dels støtte til arbejdet med hjemvendte fra Danmark. Indsatserne gennemføres i både den nordlige og den sydlige del af Irak, ligesom der tidligere har været gennemført en indsats i Diyala-provinsen i det østlige Irak.

Fra dansk side har indsatsen for irakiske flygtninge og internt fordrevne således udgjort en vigtig bestanddel af den samlede danske indsats i Irak.

Den forværrede sikkerhedssituation i Irak – herunder den stigende sekteriske vold – påvirker den humanitære situation i Irak og dermed migrationsstrømmene i og ud af landet. Ifølge UNHCR er der nu op mod 2 mio. irakiske flygtninge i regionen omkring Irak. UNHCR oplyser, at der befinder sig ca. 750.000 flygtninge i Jordan og ca. 1,2 mio. i Syrien. I Libanon er der mellem 20.000 og 40.000, og Egypten og Tyrkiet har også modtaget et mindre antal. Der er endvidere mere end 1,9 mio. internt fordrevne inden for landets egne grænser. UNHCR forventer, at tallene vil stige i den kommende tid.

For at videreføre den danske indsats og dens bidrag til udviklingen af stabilitet og demokrati i Irak, således at landet kan blive i stand til at sikre økonomisk og social udvikling for landets befolkning samt fremme menneskerettigheder og god regeringsførelse, ønsker regeringen på baggrund af den store stigning i antallet af mennesker, der må forlade deres bosteder i Irak, at styrke indsatsen for disse grupper yderligere i 2007.

Projektbeskrivelse

Med nærværende aktstykke sigtes på to typer indsatser:

- 1) FNs Flygtningehøjkommissariat UNHCR har appelleret til det internationale samfund om USD 60 mio. til deres aktiviteter for beskyttelse af fordrevne og flygtede irakere i Syrien, Jordan, Libanon, Egypten, Tyrkiet og Irak. Samtidig har Iraks nabolande brug for hurtigt at opbygge deres kapacitet til at håndtere flygtningestrømmene. Indsatserne, herunder kapacitetsopbygning vil blive støttet gennem UNHCR, Dansk Flygtningehjælp, Dansk Røde Kors, andre danske organisationer, samt lokale partnere og vil samlet kunne nå op på ca. 70 mio. kr.
- 2) Tilvejebringelse af mere varige løsninger for de mange internt fordrevne i Irak samt hjemvendte asylsøgere (herunder fra Danmark) og de flygtningegrupper af anden nationalitet, som fortsat befinder sig i Irak. Der vil bl.a. være fokus på at styrke indsatserne overfor de irakere, der vender tilbage til det nordlige Irak. Indsatserne vil omfatte aktiviteter til selv-hjælp, bl.a. træning, samt styrkelse af 14 lokale centre for retshjælp mv. Aktiviteterne vil blive støttet gennem UNHCR, Dansk Flygtningehjælp, og andre lokale og internationale partnere. Indsatserne vil samlet kunne nå op på ca. 30 mio. kr.

Derudover vil der til støtte for den irakiske centraladministration blive oprettet et dansk rådgiverkontor i Bagdad jf. særskilt aktstykke herom. I forbindelse hermed søges der placeret en rådgiver, der kan bistå det irakiske ”Ministry of Displacement and Migration” med henblik på styrkelse af ministeriets kapacitet til at håndtere integration af hjemvendte flygtninge og internt fordrevne.

Budget

Det samlede budget andrager 100 mio. kr. fordelt på følgende poster:

Indsatser for flygtninge i Iraks nærområde	70 mio. kr.
<u>Indsatser i Irak for internt fordrevne og hjemvendte flygtninge.</u>	<u>30 mio. kr.</u>
<u>I alt</u>	<u>100 mio. kr.</u>

Tilsagnene vil blive afholdt med 40 mio. kr. under § 06.39.02.10. Ekstraordinære humanitære bidrag og 60 mio. kr. under § 06.39.02.12. Bistand til flygtninge og internt fordrevne i nærområder.

Væsentlige risikoelementer

Sikkerhedssituationen i Irak er fortsat yderst alvorlig, selvom der forekommer betydelige regionale forskelle. Traditionelle samarbejdspartnere såsom FN, Verdensbanken og internationale NGO'er har på nuværende tidspunkt kun en begrænset tilstedeværelse af internationale medarbejdere i Irak. Den danske bistandsindsats er indtil nu gennemført nogenlunde efter planen.

Den politiske udvikling har bevæget sig i positiv retning i de senere år, men den irakiske regering står fortsat overfor betydelige udfordringer. Kapaciteten af den irakiske administration er fortsat begrænset, og der er store behov for opbygning af administrativ kapacitet og ekspertise. Den danske støtte til centrale irakiske ministerier øges med henblik på at bidrage hertil. Velviljen i Iraks nabolande til at modtage og huse et stigende antal irakiske flygtninge med behov for beskyttelse udgør et væsentligt risikoelement. UNHCR peger på, at tredjelande må yde støtte til nabolandene til at løfte byrderne samt til at imødegå nabolandenes bekymringer for at et nyt langvarigt flygtningeproblem kan være under opbygning i Mellemøsten, som i forvejen huser millioner af palæstinensiske flygtninge.

- c. Sagen forelægges Finansudvalget, da der er tale om en rammebevilling, hvor totaludgiften overstiger 30 mio. kr.
- d. Forslaget er tiltrådt af Styrelsen for Internationalt Udviklings samarbejde.
- e. Under henvisning til ovenstående anmoder Udenrigsministeriet om Finansudvalgets tilslutning til, at der i finansåret 2007 afgives tilsagn på op til 100 mio. kr. i støtte til indsatser for internt fordrevne i Irak og irakiske flygtninge i Iraks nær-område.

Tilsagnene vil blive afholdt af det beløb, som på finansloven 2007 stilles til rådighed for udviklingslandene under § 06.39.02. Ekstraordinære humanitære bidrag og Internationalt Humanitært Beredskab.

- f. Finansministeriets tilslutning foreligger.